

Hoortoestellen bij kinderen in de basisschoolleeftijd

Inleiding

Bij uw kind is onlangs een gehoorprobleem vastgesteld. U heeft het advies gekregen om uw kind een hoorhulpmiddel te laten uitproberen. In deze brochure leest u wat de gang van zaken is als er bij uw kind gedacht wordt aan hoortoestellen en/of solo-apparatuur. Ook leest u wat u kunt verwachten van het Universitair Audiologisch Centrum Groningen (UACG).

In het UACG wordt samengewerkt in een multidisciplinair team dat bestaat uit een audioloog, logopedist, akoepedist, ouderbegeleider en orthopedagoog. Het UACG is onderdeel van de afdeling Keel-, Neus- en Oorheelkunde (KNO) in het UMCG. Er wordt nauw samengewerkt met de KNO-arts.

Bezoek aan het UACG

Uw kind heeft een afspraak gekregen voor een proef met hoortoestellen bij een akoepedist, logopedist of audioloog. Deze is gespecialiseerd in gehooronderzoek en hoortoestellen bij kinderen. Tijdens de afspraak zal het gehoor van uw kind getest worden en zal gekeken worden welk hoorhulpmiddel naar verwachting de beste optie is.

Toonaudiogram

Tijdens dit bezoek zal, afhankelijk van de al aanwezige gehooronderzoeken, gestart worden met het herhalen van een toonaudiogram. Dit is een gehoortest waarbij het horen van geluiden op verschillende toonhoogtes wordt gemeten. Het onderzoek zal worden aangepast aan het ontwikkelingsniveau van uw kind. Het onderzoek kan bijvoorbeeld worden afgenomen met behulp van blokjes of een drukknop. Een toonaudiogram geeft aan hoe luid geluid moet worden aangeboden om het geluid net te kunnen horen.

Spraakaudiogram

Als uw kind woordjes kan nazeggen, zal ook geprobeerd worden om een spraakaudiogram te maken. Bij deze test hoort uw kind verschillende korte woorden en moet het deze nazeggen. Een spraakaudiogram geeft aan hoe een kind de gesproken taal kan verstaan zonder mondbeeld (de vorm van de mond/lippen). Omdat het gehoor bij kinderen nogal eens kan wisselen en de instelling van het hoortoestel hier aan kan worden aangepast, is het belangrijk om de gehooronderzoeken regelmatig te herhalen.

Passend hoorhulpmiddel

Nadat de hoortesten herhaald zijn, zal in gesprek met u en uw kind besproken worden welk soort hoorhulpmiddel passend is bij het gehoorverlies van uw kind. Ook zal de vergoeding van hoortoestellen bij kinderen met u worden doorgenomen. Verder wordt er uitleg gegeven over hoe de proefperiode eruit zal zien.

Start proefperiode

Als tijdens de afspraak blijkt dat een hoortoestel inderdaad het meest geschikte hulpmiddel lijkt, zult u aan het eind van de afspraak een recept voor hoortoestellen en oorstukjes krijgen voor de audicien. Bij het volgende bezoek aan het UACG zullen de hoortoestellen worden ingesteld en zal de proef starten.

Hoorapparatuur

Hoortoestel

Een hoortoestel is een apparaat dat het geluid harder maakt. Het zorgt ervoor dat geluiden weer hoorbaar worden. Een hoortoestel maakt niet alleen de gesproken taal harder, maar ook andere geluiden. Het bestaat uit een apparaatje achter het oor en een oorstukje in het oor. Vaak wordt het oorstukje op maat gemaakt.

Solo-apparatuur

Behalve hoortoestellen is er soms (ook) solo-apparatuur nodig. Solo-apparatuur bestaat uit een zender voor de spreker en een ontvanger voor de slechthorende. Het maakt geluid niet harder, maar het verplaatst het geluid van de spreker rechtstreeks naar de luisteraar. Op school draagt bijvoorbeeld de leerkracht een microfoon. De stem van de leerkracht blijft op grotere afstand en in omgevingslawaai beter verstaanbaar voor uw kind. Solo-apparatuur is zowel met als zonder hoortoestel te gebruiken.

De audicien

De audicien werkt in een winkel die hoortoestellen levert en oorstukjes maakt. De audicien maakt afdrukken van de oren voor de oorstukjes en bestelt de hoortoestellen. Er zijn audiciens die onderdeel zijn van een keten en er zijn zelfstandige audiciens. Bij uw zorgverzekeraar kunt u navragen bij welke audicien u de hoortoestellen vergoed krijgt.

Wennen aan een hoortoestel

Hoortoestellen maken geluid luider, waardoor uw kind meer geluiden zal gaan horen en spraakklanken beter kan verstaan. Hoortoestellen zorgen er niet voor dat uw kind gaat horen zoals een kind met een normaal gehoor. Sommige geluiden en spraakklanken zullen onhoorbaar blijven. Geluiden of spraak kunnen ook vervormd klinken.

In het begin is het vooral belangrijk dat uw kind door het dragen van de hoortoestellen positieve indrukken opdoet. Let daarom goed op de reacties van uw kind. Pas u aan bij het tempo van uw kind en forceer niets. Verwacht niet meteen heel veel resultaat.

Sommige kinderen geven al snel aan dat ze de hoortoestellen in willen houden en het liefst de hele dag willen dragen. Dat is prima. Er zijn ook kinderen waarbij het leren dragen wat meer tijd kost. Het dragen van het hoortoestel kan dan langzaam opgebouwd worden. Bijvoorbeeld eerst alleen op school of iedere dag een uur langer. Blijft uw kind het dragen niet prettig vinden, bespreek en noteer dan samen met uw kind welke geluiden of situaties lastig zijn. Neem deze notities mee naar de controle in het UACG. Hoortoestellen kunnen op vele manieren ingesteld worden en mogelijk kan er iets veranderd worden, waardoor het hoortoestel prettiger gaat klinken.

Mocht het nog even duren voordat de afspraak op het UACG gepland staat, dan kunt u gerust tussentijds contact opnemen met de ouderbegeleider om uw vragen over het gehoor of de hoortoestellen te bespreken.

Ouderbegeleider

De ouderbegeleider is uw eerste aanspreekpunt in het multidisciplinaire team. U kunt bij haar terecht met al uw vragen over het gehoorverlies van uw kind. Dat kunnen bijvoorbeeld vragen zijn over:

- de gehooronderzoeken;
- het gebruik van de hoortoestellen;
- de betekenis van testuitslagen;
- vragen over de toekomst met betrekking tot het gehoor.

De ouderbegeleider is bereikbaar via de administratie van de afdeling KNO, via telefoonnummer (050) 361 70 90.

Spraak- en taalontwikkeling

Omdat slechthorende kinderen de spraakklanken niet goed kunnen verstaan, lopen zij meer risico op spraak- en/of taalproblemen. Daarom controleert de logopedist van het team op een aantal vaste momenten de voortgang van de spraak- en taalontwikkeling. Ook de orthopedagoog kan op een aantal vaste momenten psychodiagnostisch onderzoek doen naar de algehele ontwikkeling van uw kind. De orthopedagoog maakt daarbij gebruik van onderzoeken en testen die geschikt zijn voor slechthorende kinderen.

Het team kan ook meedenken bij vragen over de (toekomstige) schoolkeuze.

Een hoortoestel op school

Het is belangrijk dat de leerkracht en intern begeleider op school op de hoogte zijn van het gehoorverlies van uw kind. Een slechthorende leerling heeft in vergelijking met goed horende leerlingen meer energie nodig voor het luisteren. In een klas is vaak omgevingsgeluid en ook is de akoestiek niet altijd optimaal. Dat maakt het verstaan van spraak lastiger. Tijdens de hoortoestelcontrole kunt u informatie krijgen met tips voor de leerkracht hoe met de slechthorendheid van uw kind om te gaan. Ook wordt een paar keer per jaar een voorlichtingsmiddag voor leerkrachten en ouders georganiseerd. Verderop in deze folder vindt u hier meer informatie over.

Een hoortoestel en sport of hobby

Bij een sport of hobby kan uw kind ook gehinderd worden door zijn slechthorendheid. Zorg dat de trainer of docent op de hoogte is van de slechthorendheid van uw kind. Maak afspraken over hoe hij uw kind het beste kan benaderen en of de hoortoestellen wel of niet gedragen kunnen worden tijdens de activiteit.

Bij de hoortoestelcontrole op het UACG kunt u een informatieboekje krijgen met handige tips voor de omgang met slechthorende kinderen op een (sport)club.

Jaarlijkse controles

Kinderen die een hoortoestel gekregen hebben, blijven tot hun achttiende levensjaar onder controle bij het UACG. Bij de jaarlijkse controle worden de gehooronderzoeken herhaald om te kijken of het gehoorverlies stabiel is gebleven. Ook worden de hoortoestellen getest om te zien of deze nog goed functioneren en of ze bijgesteld moeten worden. Op indicatie worden de gehoortesten en controles vaker dan één keer per jaar gedaan.

Voorlichtingsbijeenkomst voor leerkrachten en ouders

Medewerkers van het UACG verzorgen een paar keer per jaar een voorlichtingsbijeenkomst over solo-apparatuur en omgaan met gehoorverlies. De bijeenkomst is bedoeld voor leerkrachten van het basisonderwijs. Op aanvraag kan er ook voorlichting gegeven worden aan leidsters van crèches of peuterspeelzalen en aan leerkrachten in het voortgezet onderwijs.

Vragen of meer informatie

Als u vragen heeft, kunt u die stellen bij uw bezoek aan het UACG. U kunt ook contact opnemen met de ouderbegeleider op werkdagen van 8.00 tot 16.30 uur via de administratie van de afdeling KNO, telefoonnummer (050) 361 70 90.

Aantekeningen

VLC200-1608/augustus 2016